Modificació Puntual de les NS d'Artà

Adaptació al Pla d'Intervenció d'Àmbits Turístics (PIAT)

DOCUMENT AMBIENTAL

Avaluació ambiental estratègica simplificada

Setembre 2026

[redacted]

GAAT

Urbanisme, territori i mediambient

EQUIP REDACTOR

Aina Soler Crespí, *arquitecta directora de l'equip*
Alejandro Pilares García, *geògraf*
Margalida Mestre Morey, *geògrafa*
Francisca Balle Llabrés, *ambientòloga*
Aina Socias Casajuana, *paisatgista*

GAAT
Urbanisme, territori i medi ambient

Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial
Plaça del Comtat del Rosselló, 4, entresòl
07002 Palma
Tel. 971227791 – Mòb. 636500972
info@gaat.es
www.gaat.es

AJUNTAMENT D'ARTÀ

Ajuntament d'Artà
Plaça de l'Ajuntament, 1
07570 Artà
Tel. 971 82 95 95
www.arta.cat

Índex

1 ASPECTES INTRODUCTORIS 4

1.1 CONCEPTE I OBJECTIUS DE L'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA 4

1.2 MOTIVACIÓ DE L'APLICACIÓ DEL PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA SIMPLIFICADA 4

1.3 TRAMITACIÓ DE L'AAE SIMPLIFICADA 6

1.4 JUSTIFICACIÓ DE L'APLICACIÓ DE L'ARTICLE 19.3 DEL DL 1/2020 6

1.5 CONTINGUT DEL DOCUMENT AMBIENTAL 8

2 PROPOSTA D'ORDENACIÓ 9

2.1 ANTECEDENTS 9

2.2 ÀMBIT I EXTENSIÓ 11

2.3 OBJECTIUS I CARACTERÍSTIQUES DE LA PROPOSTA D'ORDENACIÓ 11

3 ESTUDI D'ALTERNATIVES 13

4 SITUACIÓ ACTUAL DEL MEDI AMBIENT 15

4.1 LOCALITZACIÓ DE L'ÀMBIT 15

4.2 MEDI FÍSIC 16

4.3 RISCOS I ÀREES DE PROTECCIÓ TERRITORIAL 19

4.4 MEDI BIÒTIC I ESPAIS PROTEGITS 19

4.5 MEDI PERCEPTUAL: PAISATGE I BÉNS PATRIMONIALS 20

4.6 MEDI SOCIOECONÒMIC 21

4.7 INFRAESTRUCTURES I CONSUM DE RECURSOS 22

5 IDENTIFICACIÓ DELS EFECTES AMBIENTALS POTENCIALS 23

6 MESURES PROPOSADES I PROGRAMA DE VIGILÀNCIA AMBIENTAL 24

7 CONCLUSIONS 25

1 ASPECTES INTRODUCTORIS

1.1 CONCEPTE I OBJECTIUS DE L'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA

L'Avaluació Ambiental Estratègica (d'ara endavant, AAE) és un procediment administratiu instrumental d'obligat compliment per a l'aprovació o adopció de plans i programes així com les seves revisions o modificacions.

Actualment, la normativa en vigor en matèria d'avaluació ambiental a l'estat espanyol és la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. En l'àmbit autonòmic, la legislació d'aplicació és el Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears (BOIB núm. 150, de 29 d'agost de 2020).

Tal com preveu la legislació esmentada, l'objectiu de l'AAE és analitzar els possibles efectes significatius dels plans o programes proposats sobre el medi ambient, justificar-ne la necessitat i demostrar-ne la conveniència tot valorant possibles alternatives raonables, tècnicament i ambientalment viables. Per tal de garantir la sostenibilitat ambiental de les propostes, els efectes sobre el medi ambient que se'n derivin han de ser proporcionals i assumibles i, en tot cas, s'han de proposar les mesures preventives, correctores o compensatòries necessàries per a minimitzar els impactes negatius.

1.2 MOTIVACIÓ DE L'APLICACIÓ DEL PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA SIMPLIFICADA

Segons l'article 2 de la Llei 21/2013, epígraf g), ha d'existir proporcionalitat entre els efectes sobre el medi ambient dels plans, programes i projectes, i el tipus de procediment d'avaluació al qual, si s'escau, s'hagin de sotmetre. Amb aquest propòsit, l'article 12 del Decret legislatiu 1/2020 s'encarrega de determinar l'àmbit d'aplicació de l'avaluació ambiental estratègica ordinària i simplificada.

> ***Article 12. Àmbit d'aplicació de l'avaluació ambiental estratègica***
>
> *1. Seran objecte d'una avaluació ambiental estratègica ordinària els plans i els programes, així com les seves revisions, que adoptin o aprovin les administracions autonòmica, insular o local de les Illes Balears, l'elaboració i l'aprovació dels quals s'exigeixi per una disposició legal o reglamentària o per acord del Consell de Govern o del Ple d'un consell insular, quan:*
>
> *a) Estableixin el marc per a la futura autorització de projectes legalment sotmesos a avaluació d'impacte ambiental i es refereixin a l'agricultura, ramaderia, silvicultura, aqüicultura, pesca, energia, mineria, indústria, transport, gestió de residus, gestió de recursos hídrics, ocupació del domini públic maritimoterrestre, utilització del medi marí, telecomunicacions, turisme, ordenació del territori urbà i rural, o de l'ús del sòl, inclosa la delimitació d'usos portuaris o aeroportuaris.*
>
> *b) Requereixin una avaluació per afectar espais de Xarxa Natura 2000 en els termes prevists en la legislació sobre patrimoni natural i biodiversitat.*
>
> *c) Els que requereixin una avaluació ambiental estratègica simplificada, quan es produeixi algun dels supòsits següents:*

I. *Quan així ho decideixi, cas per cas, l'òrgan ambiental en l'informe ambiental estratègic d'acord amb els criteris de l'annex V de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.*

II. *Quan així ho determini l'òrgan ambiental, a sol·licitud del promotor.*

2. També seran objecte d'una avaluació ambiental estratègica ordinària les modificacions dels plans i programes inclosos en les lletres a) i b) de l'apartat 1 d'aquest article quan, per si mateixes, impliquin:

a) Establir un marc nou per a l'autorització futura de projectes legalment sotmesos a l'avaluació d'impacte ambiental en les matèries incloses en l'apartat 1.a) anterior.

b) S'entendrà que les modificacions comporten un nou marc per a l'autorització futura de projectes legalment sotmesos a avaluació ambiental quan la seva aprovació generi la possibilitat d'executar algun projecte nou sotmès a avaluació ambiental, o augmenti les dimensions o l'impacte eventual de projectes sotmesos a avaluació ambiental ja permesos en el pla o programa que es modifica.

c) Requerir una avaluació perquè afecten espais Xarxa Natura 2000 en els termes prevists en la legislació del patrimoni natural i de la biodiversitat.

3. Seran objecte d'avaluació ambiental estratègica simplificada:

- *Els plans i els programes esmentats en les lletres a) i b) de l'apartat 1 d'aquest article, i les seves revisions, que estableixin l'ús, en l'àmbit municipal, de zones d'extensió reduïda.*
- *Els plans i els programes, i les seves revisions, que estableixin un marc per a l'autorització de projectes en el futur, però no compleixin els altres requisits que s'indiquen en les lletres a) i b) de l'apartat 1 d'aquest article.*

4. També seran objecte d'avaluació ambiental estratègica simplificada:

a) Les modificacions esmentades en l'apartat 2 d'aquest article, quan siguin de caràcter menor, en els termes que es defineixen en l'article 5 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

b) Les modificacions de plans o programes que, tot i no estar incloses en l'apartat 2 d'aquest article, suposin, per si mateixes, un nou marc per a l'autorització de projectes. Es considerarà que les modificacions de plans i programes comporten un nou marc de projectes quan la seva aprovació generi la possibilitat d'executar nous projectes, o augmenti les dimensions o l'impacte eventual dels permesos en el pla o programa que es modifica i, en tot cas, quan suposin un increment de la capacitat de població, residencial o turística, o habilitin la transformació urbanística d'un sòl en situació rural.

c) No s'inclouran en els supòsits d'avaluació ambiental els estudis de detall que respectin estrictament els límits i les restriccions que estableix la normativa urbanística per a aquests instruments urbanístics, així com la seva submissió als instruments de planejament dels quals depenen jeràrquicament. Tampoc s'hi inclouran les modificacions de plans d'escassa entitat, que no suposin canvis o variacions fonamentals de les característiques o de les estratègies i directrius dels plans ja aprovats, ni diferències substancials en els efectes prevists o en la zona d'influència, que no modifiquin la classificació del sòl ni incrementin aprofitaments urbanístics ni incideixin negativament en la funcionalitat de les dotacions públiques i que no estableixin nous usos no prevists en el planejament aplicable, excepte en aquest darrer cas que el canvi d'ús suposi establir un ús d'espai lliure o d'equipaments públics a sòl urbà o urbanitzable.

5. Quan l'òrgan substantiu valori que un pla o programa, sigui en la seva primera formulació o sigui en la seva revisió, o la modificació d'un pla o programa vigent, no està inclòs en cap dels supòsits dels apartats anteriors d'aquest article, i, per tant, no està subjecte a avaluació ambiental estratègica, ho justificarà mitjançant un informe tècnic que quedarà a l'expedient.

La present proposta d'ordenació s'ha d'entendre com una modificació de caràcter menor en els termes que es defineixen en l'article 5 de la Llei 21/2013, atès que proposen canvis en les característiques del planejament aprovat que no constitueixen variacions fonamentals de les estratègies, directrius i propostes, i que inclús, produeixen efectes mediambientals positius en la zona de influencia. Per tant, i en base al que estableix el punt 4 de l'Article 12 del Decret 1/2020, es considera oportú subjectar la tramitació inicial de la modificació puntual a avaluació ambiental estratègica (AAE) simplificada.

1.3 TRAMITACIÓ DE L'AAE SIMPLIFICADA

El procediment a seguir en les propostes d'ordenació sotmeses a avaluació ambiental estratègica simplificada és l'establert en els articles 29 i següents de la llei estatal 21/2013, d'avaluació ambiental. Es diferencien les següents fases:

Fase 1. Sol·licitud d'inici d'avaluació ambiental estratègica simplificada. El promotor ha de presentar davant l'òrgan substantiu, juntament amb la documentació exigida per la legislació sectorial, una sol·licitud d'inici de l'avaluació ambiental estratègica simplificada, acompanyada de l'esborrany del pla o programa i d'un document ambiental estratègic. L'òrgan substantiu ha de remetre a l'òrgan ambiental la sol·licitud d'inici i els documents que s'hi ha d'adjuntar.

Actualment, ens trobem en aquesta fase i aquest document constitueix el document ambiental estratègic simplificat que ha d'acompanyar la sol·licitud d'inici.

Fase 2. Consulta a les administracions públiques afectades i a les persones interessades. L'òrgan ambiental ha de consultar les administracions públiques afectades i les persones interessades, i posar a la seva disposició el document ambiental estratègic i l'esborrany del pla o programa. Les administracions públiques afectades i les persones interessades consultades s'han de pronunciar en el termini màxim de vint dies hàbils des de la recepció de la sol·licitud d'informe.

Fase 3. Informe ambiental estratègic. L'òrgan ambiental ha de formular l'IAE en el termini de tres mesos, comptats des de la recepció de la sol·licitud d'inici i dels documents que s'hi han d'adjuntar, i s'ha de publicar al «Butlletí Oficial de l'Estat» o diari oficial corresponent. L'informe ambiental estratègic pot determinar que:

- La proposta d'ordenació s'ha de sotmetre a una avaluació ambiental estratègica ordinària perquè pot tenir efectes significatius sobre el medi ambient. En aquest cas l'òrgan ambiental ha d'elaborar el document d'abast de l'estudi ambiental estratègic.
- La proposta d'ordenació no té efectes significatius sobre el medi ambient, en els termes establerts en l'informe ambiental estratègic.

1.4 JUSTIFICACIÓ DE L'APLICACIÓ DE L'ARTICLE 19.3 DEL DL 1/2020

Tot i que la tramitació de l'AAE simplificada de plans i programes és l'exposada a l'apartat anterior, el DL 1/2020 recull un procediment encara més reduït en certs casos, tal com preveu l'article 19.3:

> ***Article 19.*** *Particularitats de l'avaluació ambiental estratègica simplificada*
>
> *(…)*

3. En els casos que l'òrgan ambiental, a instància motivada de l'òrgan substantiu, valori, amb l'informe tècnic previ, que el pla, el programa o la seva modificació, no té efectes significatius sobre el medi ambient, podrà formular directament l'informe ambiental estratègic sense sotmetre'l a la fase de consultes.

Com ja es va exposar a l'informe tècnic de no subjecció presentat inicialment amb la MP, es considera que la proposta no té efectes significatius sobre el medi ambient. De fet, el propi dictamen no vinculant emès per l'òrgan ambiental en resposta a la consulta realitzada conclou el següent:

Per tot l'exposat, analitzant la modificació -i atès el contingut literal de la documentació presentada-, la Modificació Puntual núm. 1/2025 de les Normes Subsidiàries de Petra (Mod. 1/2023 Tram Camí de Son Fogó), seguint el sentit estricte de la norma, es troba subjecte a avaluació ambiental estratègica simplificada per no complir amb els requisits establerts a l'article 12.6 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, per a la seva exclusió, atès que es produeixen canvis en la classificació del sòl, convertint 651 m^2, actualment classificats com a sòl rústic, en sòl urbà.

Així i tot, des d'un punt de vista més ampli, es podria estimar que, tot i la transformació de sòl rústic assenyalada, 651 m^2, la superfície afectada és de tan poca entitat que sembla que és voluntat del legislador que aquest tipus de modificacions no es trobin subjectes a avaluació ambiental i que, per tant, es puguin dur a terme les modificacions pertinents de manera més àgil, facilitant l'adequació del planejament vigent a les necessitats reals del municipi. Concretament, d'acord amb la informació obtinguda de la documentació presentada, la modificació puntual sembla que no suposa un nou marc per a l'autorització futura de projectes legalment sotmesos a avaluació ambiental; no afecta a espais Xarxa Natura 2000 en els termes prevists en la legislació del patrimoni natural i de la biodiversitat; tampoc es considera que es tracti d'una modificació de caràcter menor en els termes de l'article 5 de la Llei 21/2013, ja que les diferències en els efectes prevists o en la zona d'influència són menors que els prevists inicialment, reduint-se, llavors, l'impacte ambiental; i, finalment, sembla que tampoc comporta la possibilitat d'executar nous projectes que augmentin les dimensions o l'impacte eventual dels permesos en el pla que es modifica, ni suposa un increment de la capacitat de població, residencial o turística, sinó que, ben al contrari, la modificació preveu una reducció d'aquesta capacitat poblacional, reduint el nombre d'habitatges prevists de 21 a 17 i, tal com es cita a la memòria, «la proposta implica una desclassificació d'un total de 2.231 m^2 de sòl urbà. Es classifica com a sòl urbà un àmbit de 651 m^2, actualment sòl rústic, i es classifica com a sòl rústic un àmbit de 2.882 m^2».

Així, la MP es troba subjecta a avaluació ambiental estratègica pel fet de adaptar el planejament municipal al vigent Pla d'Intervenció en àmbits turístics de Mallorca (PIAT).

Tanmateix, el conjunt de la proposta implica una reducció dels efectes sobre el medi ambient derivats de l'execució del planejament vigent.

La proposta implica una reducció de les ràtios de places turístiques per hectàrea i la disminució del nombre total de places. També es regula l'ús turístic i s'assumeixen com a pròpies les determinacions del PIAT en relació amb la qualitat de l'edificació, paràmetres generals, qualitat paisatgística i ambiental en establiments turístic i ETH. Totes aquestes propostes constitueixen una mesura clau, ja que contribueixen directament a reduir la pressió sobre els recursos naturals, especialment el consum d'aigua, la generació de residus i la càrrega sobre les infraestructures existents.

Queda patent que la MP estableix un nou marc de regulació de les activitats turístiques que limiten les possibilitats actuals i els efectes negatius que se'n deriven sobre el medi ambient i l'entorn urbà i la cohesió social del municipi.

Per tant, es conclou que la proposta no té efectes negatius significatius sobre el medi ambient sinó que, de fet, es redueixen els efectes previstos pel desenvolupament de les normes subsidiàries vigents.

Així, es considera adient l'aplicació de l'article 19.3 en la tramitació ambiental d'aquest instrument, cosa que implicaria no dur a terme la fase de consultes i la formulació directa de l'IAE, si així ho determina l'òrgan ambiental.

1.5 CONTINGUT DEL DOCUMENT AMBIENTAL

El present document s'ha d'entendre com el document ambiental d'Avaluació Ambiental Estratègica simplificada que acompanya la documentació de la Modificació puntual del planejament de les NS d'Artà, relativa a l'adaptació al Pla d'Intervenció d'Àmbits Turístics (PIAT).

Segons l'article 29.1 de la Llei 21/2013, el document ambiental ha d'incloure, com a mínim, el següent contingut:

a) Els objectius de la planificació.

b) L'abast i el contingut del pla proposat i de les seves alternatives raonables, tècnicament i ambientalment viables.

c) El desenvolupament previsible del pla o programa.

d) Una caracterització de la situació del medi ambient abans del desenvolupament del pla o programa en l'àmbit territorial afectat.

e) Els efectes ambientals previsibles i, si és procedent, la seva quantificació.

f) Els efectes previsibles sobre els plans sectorials i territorials concurrents.

g) La motivació de l'aplicació del procediment d'avaluació ambiental estratègica simplificada.

h) Un resum dels motius de la selecció de les alternatives previstes.

i) Les mesures previstes per prevenir, reduir i, en la mesura que sigui possible, corregir qualsevol efecte negatiu rellevant en el medi ambient de l'aplicació del pla o programa, tenint en compte el canvi climàtic.

j) Una descripció de les mesures previstes per al seguiment ambiental del pla.

A més, també s'ha d'incorporar la perspectiva climàtica al procés d'avaluació ambiental, d'acord amb les determinacions de l'article 17.7 del Decret legislatiu 1/2020, del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, que estableix:

7. Els plans i programes, així com les seves revisions i modificacions, que s'hagin de sotmetre a avaluació ambiental estratègica, hauran d'incorporar la perspectiva climàtica al procés d'avaluació ambiental. A aquest efecte, incorporaran als documents ambientals la informació recollida a l'apartat 1 de l'article 20 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic de les Illes Balears.

En compliment del Pla Hidrològic de les Illes Balears de tercer cicle (2022-2027), aprovat mitjançant el Reial Decret 49/2023, de 24 de gener, cal que l'administració hidràulica es pronunciï sobre la suficiència de recursos hídrics i la capacitat de depuració en les propostes de plans i programes que impliquin un increment de la demanda d'aigua. Aquest requeriment es troba recollit a l'article 43 del vigent PHIB.

Article 43. Suficiència de recursos hídrics i capacitat de depuració de la planificació

1. D'acord a l'article 25.4 del TRLA l'AH emetrà informe previ sobre els actes i plans en matèria de medi ambient, ordenació del territori i urbanisme, espais naturals, pesca, muntanyes, regadius i obres públiques d'interès regional sempre que tals actes i plans afectin al règim i aprofitament de les aigües continentals o als usos permesos a terrenys de domini públic hidràulic i a les seves zones de servitud i policia. Quan els actes o plans anteriors comportin noves demandes de recursos hídrics, l'AH es pronunciarà expressament sobre l'existència o inexistència de recursos suficients per satisfer tals demandes, a no ser que els actes dictats siguin en aplicació d'instruments de planejament prèviament informats per l'AH. (...)

3. Els actes o plans de la comunitat autònoma o entitats locals que comportin la generació d'aigües residuals, contemplaran i justificaran solucions adequades per a la gestió d'aquestes, bé a través de sistemes de sanejament existents amb capacitat suficient o bé a través de noves instal·lacions, que garanteixin, en tot moment, el compliment de les normes de qualitat establertes per al medi receptor. Aquests plans o instruments de planejament se sotmetran a l'informe previ de l'AH. Per a això serà necessari que s'aporti informe de l'entitat responsable de la depuració que asseguri que els volums generats d'aigua residual, tant en cabal com en concentració de contaminants, podran ser tractats íntegrament per l'EDAR existent, i no interferiran amb el compliment dels valors límit d'emissió imposats en l'autorització d'abocament al domini públic hidràulic o al domini públic marítim terrestre. En cas contrari, els documents de planejament o projectes que suportin tals actuacions, hauran de preveure les actuacions de depuració necessàries per a atendre els nous abocaments. En cas que siguin necessàries noves infraestructures, s'haurà d'incloure l'estudi econòmic i financer en les fitxes del planejament."

Com ja s'ha justificat en l'aparta anterior, la modificació puntual no implica un increment de demanda d'aigua ni de recursos energètics ni emissions contaminants. De fet, la proposta redueix tots aquests efectes respecte del planejament vigent que es pot executar a l'àmbit. Així, no es considera necessària la realització dels estudis complementaris de suficiència hídrica i de perspectiva climàtica recollits als articles anteriors.

2 PROPOSTA D'ORDENACIÓ

2.1 ANTECEDENTS

L'instrument d'ordenació urbanística general actualment vigent al municipi d'Artà és la Revisió i adaptació de les Normes Subsidiàries de planejament al PTIM, aprovada definitivament el 28 de maig de 2010 (BOIB núm. 94 de 22/06/2010).

Posteriorment, s'han aprovat definitivament les següents modificacions del planejament:

- Revisió i adaptació al Pla Territorial Insular de Mallorca de les Normes Subsidiàries de planejament del municipi d'Artà, aprovat definitivament el 28 de maig de 2010.
- Adaptació al PTIM del Catàleg de protecció del patrimoni històric i cultural del terme municipal d'Artà, aprovat definitivament el 28 de maig de 2010.
- Correcció d'error material de la Revisió i adaptació al PTIM, aprovat el 29 d'octubre de 2010, relativa a la UA 7 Carrer Sant Pere – Carrer Tamarells.

- Modificació Puntual número 1 de les NS, relativa als usos detallats del poliesportiu Na Caragol d'Artà, del Camp de Futbol de Ses Pesqueres d'Artà i del poliesportiu Cap Ferrutx de la Colònia de Sant Pere, aprovada definitivament el 25 de juny de 2013.
- Pla Especial PE-3 de s'Estanyol, aprovat definitivament el 28 de febrer de 2014.
- Compliment de prescripcions de la Revisió i adaptació al PTIM de les Normes Subsidiàries i text refós, aprovat el 30 d'octubre de 2015.
- Modificació Puntual número 2 de les NS, relativa al canvi parcial de l'ús del Sistema general en sòl rústic d'aparcament "na Pati" a equipament sanitari, aprovat definitivament el 29 de setembre de 2017.
- Compliment de prescripcions de la Revisió i adaptació al PTIM de les Normes Subsidiàries referent a l'ordenació del sector Molí d'en Regalat de la Colònia de Sant Pere, aprovat el 29 de març de 2019.
- Modificació Puntual número 4 de les NS, relativa a l'admissió de l'ús funerari en el polígon industrial, aprovada el 30 de juliol de 2021.
- Modificació Puntual número 3 de les NS, relativa a l'ampliació del sistema general EDAR Colònia de Sant Pere, aprovada amb prescripcions el 24 de novembre de 2023.
- Modificació Puntual número 5 de les NS, relativa a l'establiment de nous paràmetres edificatoris en equipaments comunitaris preexistents en zones d'edificació aïllada, aprovada el 26 d'abril de 2024.

Per altra banda, la regulació sectorial en matèria turística de l'illa és el Pla d'intervenció en àmbits turístics de Mallorca (PIAT), aprovat definitivament pel Ple del Consell de Mallorca en sessió de dia 9 de juliol de 2020 (BOIB núm. 126 de 16/07/2020).

La Disposició addicional primera del PIAT estableix que els planejaments urbanístics "s'han d'adaptar a aquest PIAT en el termini màxim de quatre anys comptadors des del moment en què entri en vigor".

Si bé les normes urbanístiques del planejament municipal incorporen certa regulació en matèria turística (com els índex d'intensitat d'ús turístic, l'ús turístic, i els habitatges turístics de vacances), aquestes no estan adaptades a la normativa sectorial.

Per aquest motiu es planteja actualment, la tramitació d'un document de Modificació Puntual de les NS d'Artà que adapti íntegrament el planejament municipal a les determinacions del PIAT.

La modificació que es presenta ve motivada per la voluntat del consistori local de vincular la regulació entre el planejament municipal i el planejament sectorial turístic a la fi d'establir, entre les diferents mesures, una densitat turística màxima per cada un dels nuclis que es troben dins el seu àmbit municipal i la delimitació de zones aptes i zones no aptes per a la comercialització d'estades turístiques en habitatges (ETH) d'ús residencial.

2.2 ÀMBIT

La present proposta planteja canvis en els nuclis que es troben dins l'àmbit municipal, aquests són els següents:

- Artà
- Colònia de Sant Pere
- Montferrutx
- S'Estanyol
- Betlem
- Sòl rústic

Així doncs, l'àmbit de la modificació afecta tot el municipi d'Artà, tant sòl urbà com sòl rústic.

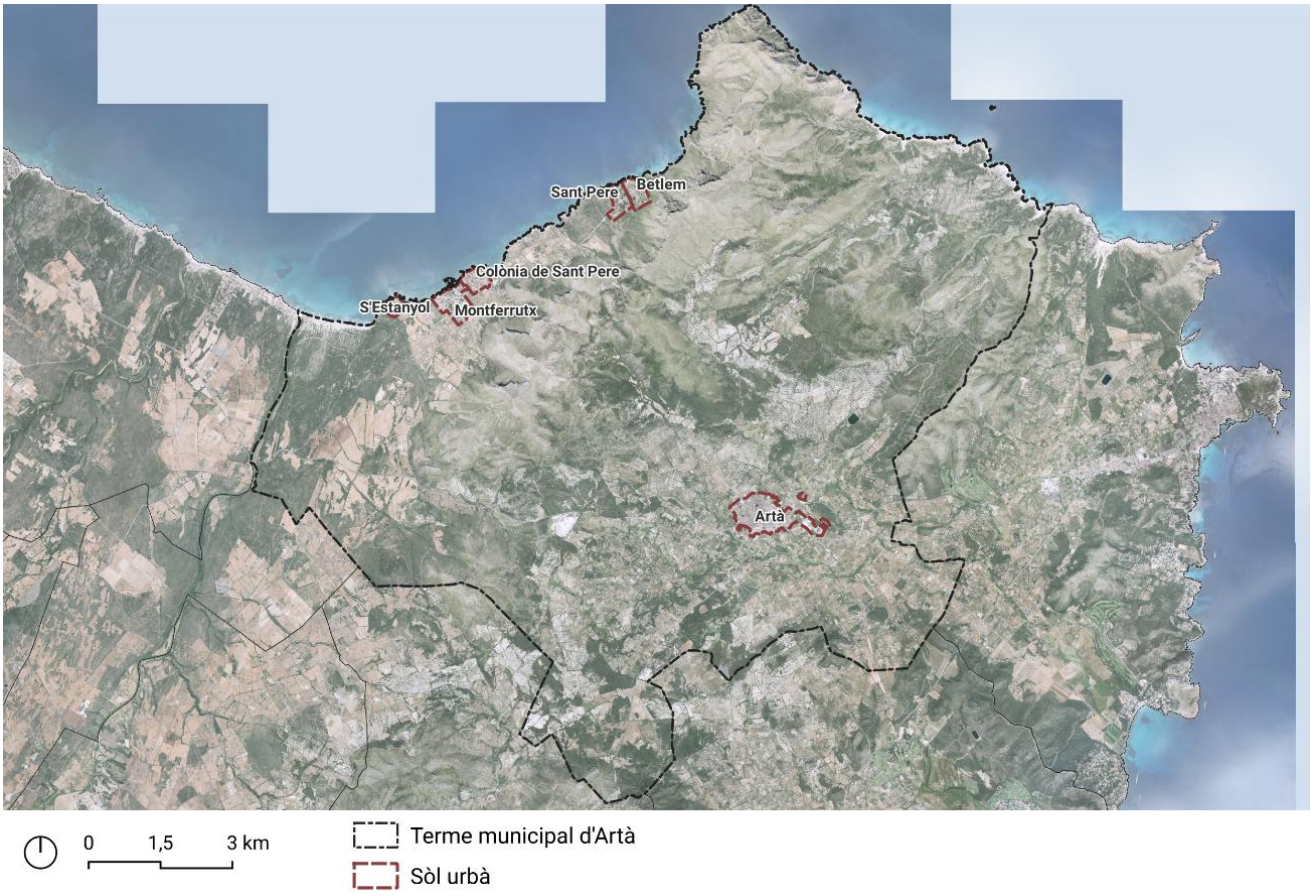

Figura 1. Àmbit de la modificació

2.3 OBJECTIUS I CARACTERÍSTIQUES

En un context on l'activitat turística es troba entre les activitats econòmiques més rellevants i determinants dins l'economia balear és imprescindible que els documents de planejament urbanístic estiguin adaptats a la normativa turística vigent.

L'objecte de la modificació és l'adaptació a les determinacions del Pla d'intervenció en àmbits turístics de Mallorca (PIAT). Per això, es preveu realitzar canvis en la normativa i aportar una justificació acurada els canvis introduïts.

Els objectius de la present adaptació de les normes és assumir com a propis els objectius del PIAT:

- Assumir la dimensió territorial, ambiental i paisatgística de la planificació sectorial turística.
- Definir estàndards i normes de distribució territorial d'equipaments, d'infraestructures, de sistemes generals, de serveis i d'activitats d'explotació de recursos hídrics.
- Proposar una estimació o distribució sobre el territori dels recursos disponibles, de les necessitats existents, dels dèficits o superàvits detectats i de les mesures correctores a adoptar.

D'acord a l'establert a l'article 6.2 de la normativa del PIAT, els instruments de planejament urbanístic s'han d'adaptar necessàriament a les disposicions existents. En qualsevol cas, s'han de preveure d'acord a les característiques del municipi d'Artà, entre d'altres, les següents:

- La delimitació precisa de les diferents zones turístiques i zones residencials turístiques, amb les especificacions pròpies per a aquestes i les previsions sobre possibles plans especials de reforma o millora.
- La delimitació de les zones aptes per comercialitzar estades turístiques en habitatges d'ús residencial.
- Les dotacions definides en els diferents sistemes territorials turístics (STT) i que estiguin dins el seu terme municipal, amb esment especial a les zones d'aparcament, centres d'interpretació, vies i actuacions previstes en el pla de vies ciclistes o camins per a rutes senderistes.
- La fixació dels paràmetres urbanístics definits en les normes i en els annexos d'aquest PIAT.
- La identificació dels àmbits dels establiments turístics sotmesos a algun règim legal singular d'ordenació a causa de l'autorització per dur a terme actuacions de modernització i l'establiment d'un règim urbanístic adient.
- La qualificació expressa dels sòls aptes per a l'ús global turístic, amb l'establiment dels usos detallats i el caràcter predominant o compatible.

L'article 6.3 estableix que els instruments de planejament urbanístic han d'incorporar les delimitacions previstes en els apartats anteriors a una escala més precisa, referides, sempre que sigui possible, a elements físics fàcilment identificables sobre el terreny.

3 ESTUDI D'ALTERNATIVES

D'acord amb les determinacions de la Llei 21/2013, es realitza l'estudi d'alternatives mitjançant una anàlisi multicriteri on s'han d'integrar, a més dels factors ambientals, criteris o aspectes de caràcter social i econòmic.

El PIAT xifra en 430.000 places el sostre total màxim de places turístiques per a Mallorca, les quals es poden ubicar tant en establiments d'allotjament turístic (315.000 places) com en habitatges residencials susceptibles de ser comercialitzats turísticament (115.000 places).

Així mateix, s'estableix la densitat global màxima de població turística en 25 places turístiques per hectàrea de sòl urbà i urbanitzable o apte per urbanitzar d'ús residencial, turístics o mixt mesurades en el conjunt de tota l'illa.

Estableix també una densitat turística màxima local en funció de les característiques dels diferents àmbits delimitats, essent per a les zones ZR2 de 12 places per hectàrea i per les zones ZR1 de 6 places per hectàrea. Els nuclis urbans d'Artà, com ja s'ha explicat anteriorment, es classifiquen de la següent manera:

- ZR1 (6 places/ha) → nucli d'Artà
- ZR2 (12 places/ha) → S'Estanyol, Colònia de Sant Pere, Montferrutx, Betlem i Sant Pere

El PIAT estableix, també, criteris per determinar les modalitats d'ETH que es consideren aptes a les diferents zones segons el grau de pressió turística:

- Sòl rústic comú: es poden permetre les ETH365 unifamiliars i les ETH60 unifamiliars en habitatges existents a la data d'aprovació inicial d'aquest PIAT.
- Zones residencials: es poden permetre les ETH365 unifamiliars i plurifamiliars en edificis que figurin incorporats en un catàleg de patrimoni històric vigent.
- Els sòls urbanitzables d'ús global residencial sense projecte d'urbanització aprovat definitivament que puguin superar la densitat turística màxima de zona, així com les àrees d'assentament en paisatge d'interès (AAPI) i els nuclis rurals que no disposin de xarxa de clavegueram es consideren zones no aptes per comercialitzar ETH.
- El planejament municipal pot establir dins cada modalitat les tipologies d'habitatge que consideri aptes per comercialitzar ETH i establer les subcategories que en resultin necessàries.

Així, s'han considerat 3 alternatives:

ALTERNATIVA 0. Correspon a la no actuació sobre el planejament i suposa mantenir l'estat vigent.

Aquesta alternativa contempla la no aplicació de cap mesura d'adaptació a les determinacions del PIAT. En aquest escenari, el desenvolupament urbanístic i turístic del municipi d'Artà es mantindria en la seva dinàmica actual, sense introduir mecanismes específics de regulació o limitació de les places turístiques.

Aquesta opció comporta la continuïtat d'un model de creixement potencialment descontrolat, amb una progressiva pressió sobre el territori i sobre els recursos naturals. En particular, es podrien

intensificar els impactes associats al consum de sòl, l'augment de la demanda hídrica, la generació de residus i la pressió sobre les infraestructures existents, així com possibles afectacions negatives sobre la qualitat de vida de la població resident.

ALTERNATIVA 1.

L'alternativa 1 preveu l'adaptació íntegra del planejament municipal a les determinacions establertes pel PIAT, incloent el compliment de les ràtios de places turístiques per hectàrea definides per aquest instrument.

Aquesta opció implica la introducció d'un marc regulador clar que ordena el creixement del sector turístic i el fa més coherent amb la planificació territorial supramunicipal. No obstant això, tot i aquesta regulació, el nombre de places turístiques per hectàrea permeses pot continuar essent elevat, la qual cosa pot mantenir una pressió significativa sobre el medi ambient i els recursos locals.

En conseqüència, si bé es millora respecte a l'alternativa 0, les millores ambientals i socials poden resultar limitades, atès que no es redueix de manera substancial la intensitat de l'ús turístic del municipi.

ALTERNATIVA 2.

Aquesta alternativa planteja una estratègia més restrictiva que les determinacions del PIAT, es planteja reduir les ràtios de places turístiques per hectàrea. Les places propostes responen a premises ambientals, socioeconòmiques i paisatgístiques. A llarg termini, aquesta alternativa (2) suposa una millora significativa en termes a ambientals ja que contribueixen a reduir la pressió sobre els recursos naturals, especialment pel que fa al consum d'aigua, la generació de residus i les emissions associades a l'activitat turística. Per altra banda, també suposa una millora del paisatge ja que es preveu una menor ocupació del territori i, per tant, també una menor fragmentació d'aquest permetent una millor gestió de valors estètics, ecològics i identitaris del municipi.

Des de el punt de vista social, aquesta alternativa afavoreix la qualitat de vida no només de la població local sinó també dels visitants ja que es redueix la saturació turística, es facilita l'accés a l'habitatge i es promou un model econòmic més equilibrat i sostenible en el temps.

	Alt 0		**Alt 1**		**Alt 2**	
Artà	7,59	places /ha	6	places /ha	6	places/ha
C. St. Pere	12,74	places /ha	12	places /ha	7	places/ha
Montferrutx	9,22	places /ha	12	places /ha	7	places/ha
S'Estanyol	22,02	places /ha	12	places /ha	7	places/ha
Betlem	10,44	places /ha	12	places /ha	7	places/ha
Sant Pere	7,55	places /ha	12	places /ha	7	places/ha
Places totals	**2117**	**places**	**2079**	**places**	**1458**	**places**

Figura 2: Comparativa de les places turístiques

Justificació de l'alternativa escollida

Per el nucli d'Artà , es proposa la densitat turística màxima que estableix el PIAT. Això suposa que el nucli d'Artà pot disposar d'un màxim de 588 places turístiques. En conseqüència, cal reduir en 156 unitats les places turístiques existents, tant en la modalitat d'allotjament turístic com d'estades

turístiques en habitatges (ETH). Igualment, aquesta capacitat i densitat màxima implica que el nucli no pot superar una ràtio de 0,09 places turístiques per habitant.

Per a la Colònia de Sant Pere, a aquest nucli tant la opció 1 com la 2 proposen una disminució de les places turístiques. Per tant, per a escollir s'ha aplicat l'opció que proposa una densitat igualitària per tots els diferents nuclis costaners, per tant l'alternativa escollida és la 2. Per altra banda, es proposa que el nucli només sigui apte per a la comercialització d'ETH en la modalitat unifamiliar.

Pel que fa a la resta d'urbanitzacions, Sant Pere, Betlem, Montferrutx i S'Estanyol, l'escenari escollit és l'alternativa 2 també ja que afavoreix la reducció progressiva de les places turístiques fins a 7/ha, i s'estableix així un criteri únic per a tota la zona de costa. Es proposa no admetre l'ús turístic com a ús detallat a totes les qualificacions excepte en la qualificació s'Estanyol Turística (ES-TUR). La prohibició s'aplica també en edificis catalogats, on no podran donar-se noves llicències d'allotjament turístic. Seguint el mateix criteri, es proposa també que aquestes urbanitzacions siguin zones aptes per a la comercialització d'ETH, només en la modalitat unifamiliar, afavorint així el progressiu descens de places turístiques existents.

En sòl rústic es permetrà la sol·licitud de noves llicències turístiques per a aquells allotjaments que s'ajustin als requisits establerts pel PIAT per a agroturismes i establiments de turisme rural. No obstant això, el sòl rústic comú es defineix com a zona apta per a la comercialització d'estades turístiques en habitatges (ETH), però s'estableix una capacitat màxima de places turístiques per al conjunt del sòl rústic del municipi, de 2.000 places. D'aquesta manera, no s'hi podran autoritzar noves llicències fins que no es redueixi el nombre de places existents per sota de la capacitat màxima establerta. Així mateix, es planteja la prohibició de l'ús turístic en els elements catalogats.

4 SITUACIÓ ACTUAL DEL MEDI AMBIENT

4.1 LOCALITZACIÓ DE L'ÀMBIT

El terme municipal d'Artà s'ubica al nord-est de Mallorca, en la comarca de Llevant. Amb una extensió de prop de 140 km², limita amb els municipis de Capdepera al nord-est, Son Servera a l'est, Sant Llorenç des Cardassar al sud, Manacor al sud-oest, Petra i Santa Margalida a l'oest, i amb la mar Mediterrània al nord i a l'est.

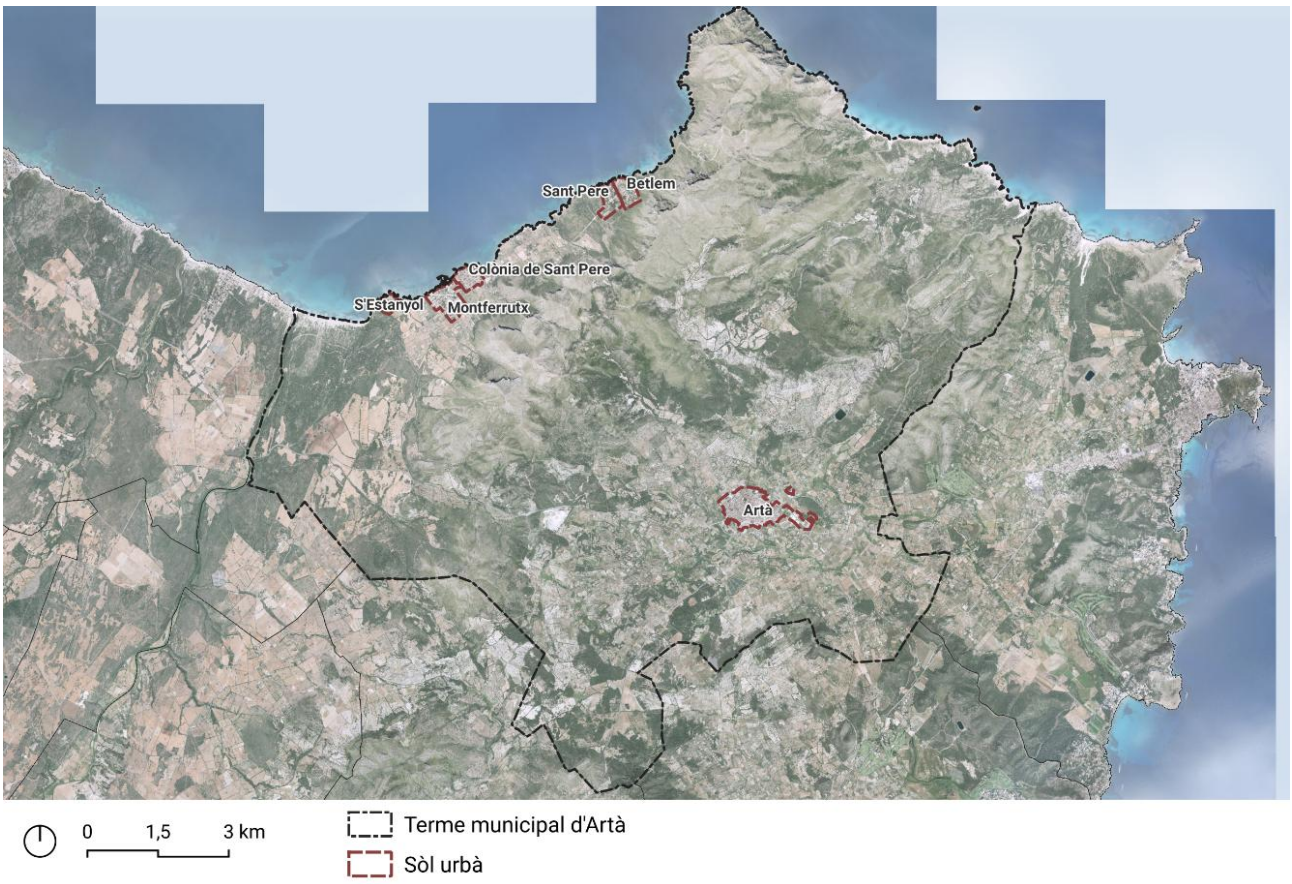

Figura 3. Localització de l'àmbit de la MP.

4.2 MEDI FÍSIC

4.2.1 Topografia i geologia

El municipi d'Artà es localitza al nord-est de Mallorca, dins la comarca de Llevant, caracteritzat per una orografia més accidentada que la del Pla, amb presència de serres litorals i relleus destacats. La variació del terreny a escala municipal oscil·la aproximadament entre el nivell de la mar i els 561 metres d'altitud, corresponents al massís d'Artà, amb una altitud mitjana significativament superior a la dels municipis centrals de l'illa. Les zones més elevades es concentren a la franja nord i nord-oest, destacant elevacions com la Talaia Freda amb 561 metres d'altitud i altres cims de la serra d'Artà, mentre que el relleu es suavitza progressivament cap al sud.

Dels àmbits de la modificació el que es troba en major altitud és el nucli d'Artà que es troba a uns 130 metres d'altitud mentre que els nuclis costaners es troben a una altitud molt més pròxima a la mar. Quant a la geologia, predominen materials mesozoics, especialment del Juràssic i Cretaci, composts principalment per calcàries, dolomies i margues.

4.2.2 Climatologia

El clima d'Artà és clima mediterrani de tipus Csa segons la classificació de Köppen-Geiger, amb una temperatura mitjana anual de 17,6ºC i precipitacions anuals de 502 mm. La seva localització en el Llevant de Mallorca i unes característiques físiques amb cotes molt baixes, donen lloc a temperatures

molt suaus durant l'hivern i càlides a l'estiu, amb precipitacions moderades al llarg de l'any i un fort període àrid a l'estiu, tal com s'observa al climograma.

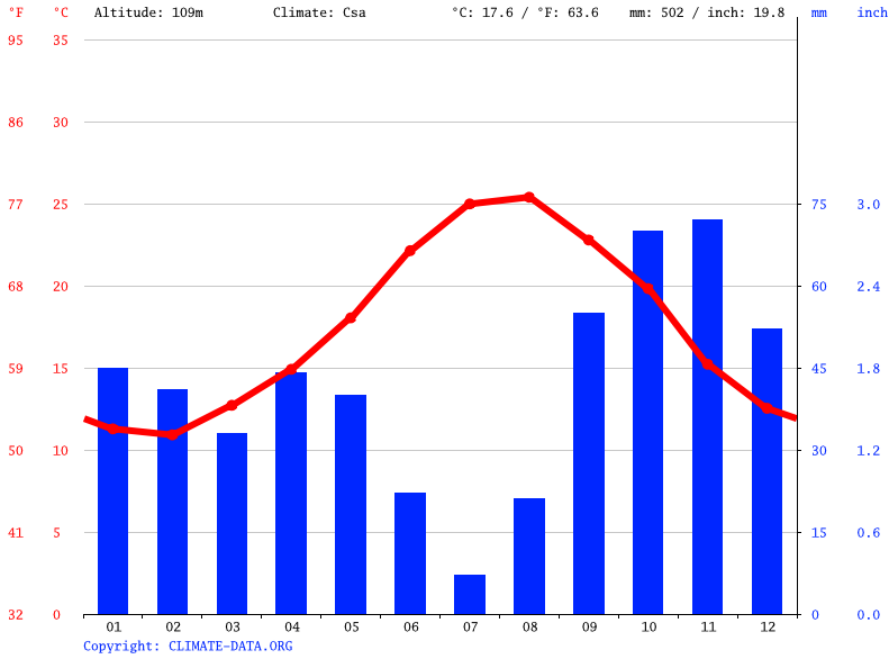

Figura 4. Climograma d'Artà. Font: https://es.climate-data.org.

Artà registra una temperatura mitjana anual de 17,6ºC. Durant els mesos d'hivern, les mitjanes se situen entorn dels 11-13ºC, mentre a l'estiu es registren mitjanes d'entre 23-26ºC. Les altes temperatures i la forta evapotranspiració durant els mesos estivals accentuen l'aridesa pròpia dels climes mediterranis, ja que coincideixen amb l'estació més seca. El mes més càlid és agost, amb una mitjana de 25.4ºC i màximes mitjanes de 27,9ºC. Les temperatures més baixes es registren al febrer, amb una mitjana de 10,9ºC i mínimes mitjanes de 8,8ºC. En base a les temperatures mensuals mitjanes, l'amplitud tèrmica és baixa, arribant només als 15,3ºC; tret característic dels climes temperats.

La precipitació mitjana anual és de 502 mm, amb una distribució molt desigual al llarg de l'any, mostrant una forta estacionalitat. Els valors màxims es registren durant la tardor, principalment al mes de novembre (amb 72 mm de mitjana). El segueixen la resta de mesos de la tardor, que és l'estació més plujosa, seguida de l'hivern i de la primavera. Com s'ha comentat, la principal característica ve donada per l'aridesa estival, intrínseca d'aquest clima. Així, el mínim anual es produeix el mes de juliol, amb una mitjana de 7 mm.

Degut a la ubicació d'Artà, al nord-est de Mallorca i amb una important façana marítima, durant els episodis d'embat els vents provinents de la mar, especialment el llevant (est) i el gregal (nord-est), penetren cap a l'interior del municipi carregats d'humitat. En contraposició, també es registren episodis de vents de component oposada, com el llebeig (sud-oest), que provenen de l'interior de l'illa.

A diferència del Pla de Mallorca, l'orografia pròpia de la serra d'Artà condiciona de manera significativa el règim de vents, generant efectes locals de canalització i protecció segons la direcció.

Aquesta configuració afavoreix el predomini de vents adaptats al relleu i pot intensificar els fluxos en determinades valls i zones obertes.

Els episodis de precipitació més importants solen produir-se amb l'arribada de vents de llevant (est), gregal (nord-est) i també de llebeig (sud-oest), atès que aquests recorren àmplies superfícies marítimes abans d'incidir sobre el territori, carregant-se d'humitat i afavorint situacions de precipitació, especialment quan interactuen amb el relleu del massís d'Artà.

4.2.3 Hidrologia superficial i subterrània

Per la disposició fisiogràfica del municipi d'Artà, les aigües pluvials es distribueixen condicionades per la presència de relleus i conques naturals. En molts casos l'escorrentia superficial es dirigeix cap al litoral. Tot i això, només un nucli del municipi es troba afectat per figures hidràuliques superficials. El nucli d'Artà es troba situat enmig de dos torrents, es torrent des Revolts i es torrent des Cocons, els nuclis de la Colònia de Sant Pere i Montferrutx també es troben situats entre dos torrents de menor cabal, el torrent des Parral i el torrent des Castellet. Per la seva part, Betlem i Sant Pere no tenen cursos d'aigua superficials molt a prop, el curs més a prop d'aquests és el torrent Sa Parada. Finalment, s'Estanyol es troba afectat per una zona de policia del barranc de sa Canova.

L'àmbit de la modificació està situat sobre la masses d'aigua subterrànies 1817M5, Farrutx, 1817M6 Es Recó, 1817M4 Ses Planes, 1816M2 Son Real, 1817M3 Sant Llorenç, 1817M1 Capdepera, 1817M2, Son Servera. Es tracten d'aqüífers poc profunds, que abasteixen diversos municipis. Segons el vigent PHIB, es troba en bon estat químic menys la de Sant Llorenç i la de Son Real, a causa de la presència excessiva de nitrats, aquestes juntament amb la de Capdepera i Son Servera també es troben en mal estat quantitatiu. Segons la capa de vulnerabilitat a la contaminació dels aqüífers de les Illes Balears, els aqüífers de Son Real, Farrutx, Es Recó, Son Servera i Sant Llorenç tenen una vulnerabilitat alta mentre que el de Ses Planes la té moderada i el de Capdepera mitjana.

4.2.4 Usos del sòl

D'acord amb el projecte europeu Corine Land Cover (CLC, 2018), l'ús del sòl predominant als àmbits analitzats correspon al teixit urbà. El nucli d'Artà es troba envoltat principalment per zones agrícoles heterogènies. Per la seva banda, els nuclis de la Colònia de Sant Pere, Montferrutx i s'Estanyol es caracteritzen per un entorn format per terres de conreu, cultius permanents, masses forestals i àrees de vegetació arbustiva o herbàcia. Aquest darrer tipus de coberta és també el dominant a l'entorn dels nuclis de Sant Pere i Betlem.

Així mateix, cal destacar la presència de les places turístiques situades en sòl rústic. A escala municipal, l'ús del sòl predominant correspon als espais de vegetació arbustiva o herbàcia, que constitueixen la matriu territorial principal i reflecteixen el caràcter majoritàriament natural del municipi.

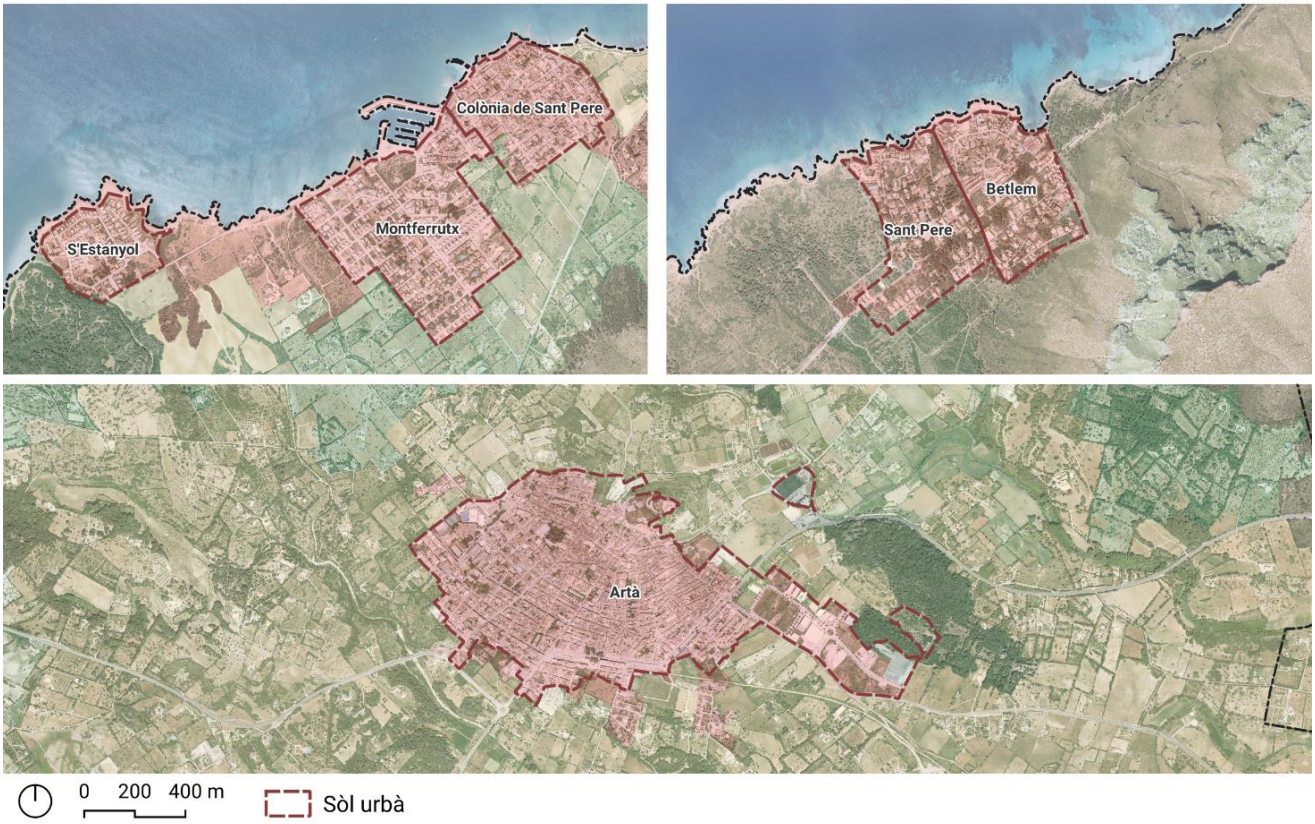

Figura 5. Estat actual dels àmbits de la MP, fotografia aèria de 2023.

4.2.5 Ambient atmosfèric

El Govern de les Illes Balears disposa de diverses estacions de control de qualitat l'aire. La més propera a l'àmbit és l'estació del Sa Pobla (7044001). Segons l'Índex Nacional de Qualitat de l'Aire, per a l'estació de Sa Pobla als darrers 267 dies, la qualitat de l'aire ha estat bona en un 30% dels dies, raonablement bona en un 62%, regular en un 6%, desfavorable en un 1% i molt desfavorable un altra 1%.

4.3 RISCOS I ÀREES DE PROTECCIÓ TERRITORIAL

El Pla Territorial Insular de Mallorca delimita les Àrees de Protecció Territorial (APT) de costes i de carreteres, així com les Àrees de Prevenció de Riscos (APR) d'incendi, d'inundació, d'erosió i esllavissament. S'ha considerat la cartografia més actualitzada del PTIM.

Per una banda, els nuclis urbans no està afectat per cap APR. Al voltant d'aquests nuclis si que trobem APR d'incendis, d'esllavissaments i d'erosió. Per altra banda, els nuclis tampoc presenta cap APT.

4.4 MEDI BIÒTIC I ESPAIS PROTEGITS

Els Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC) són comunitats vegetals que destaquen per la seva singularitat, raresa o nivell d'amenaça. L'IDEIB disposa de la cartografia corresponent als hàbitats presents a les Illes Balears, actualitzada per a l'any 2022.

El municipi d'Artà compta amb un gran nombre d'hàbitats d'interès comunitari en el sòl rústic, tot i que els nuclis de la MP no es troben afectats per cap d'aquests. L'hàbitat de més extensió en el municipi correspon als *5330-Matolls termomediterranis i predesèrtics*.

Dins el nucli urbà d'Artà, trobem els hàbitats MA3a_945 Ruderal i en menor extensió, 9340 *Alzinars Quercus iles i Quercus rotundifolia*. Dins els nuclis de Betlem i Sant Pere trobem 9540 Pinars mediterranis i en menor proporció Ruderal MA3a_945. Finalment als nuclis de la Colònia de Sant Pere, Montferrutx i S'Estanyol hi trobem Ruderal també.

Per la seva banda, la Xarxa Natura 2000 és el principal instrument amb l'objectiu de conservar la natura de la Unió Europea i representar la diversitat ecològica de tots els països que en formen part. Està formada per dos tipus de figures de protecció: Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).

Els nuclis urbans no presenten cap espai inclòs a la XN2000. El més proper d'Artà, Betlem, Sant Pere, Sa Colònia i Montferrutx és la ZEPA Muntanyes d'Artà (ES0000227) ,per altra banda, el nucli urbà de S'Estanyol fa frontera amb una LIC, Na Borges (ES5310029). Per la part marítima trobem que la costa nord està en molta part classificada com LIC Badies de Pollença i Alcúdia (ES5310005).

Pel que fa a la fauna i flora, prenent com a font el Bioatles, les espècies potencialment presents i catalogades són, d'acord amb la quadrícula 1x1 km amb codi 2227, la tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*) la Cucullada (*Galerida theklae*) i el Passaforadí (*Troglodytes troglodytes*). Aquesta espècies no són endèmiques, ni es troben amenaçades.

4.5 MEDI PERCEPTUAL: PAISATGE I BÉNS PATRIMONIALS

El Pla Territorial Insular de Mallorca l'any 2004 delimitava 9 Unitats del Paisatge (UP).

Al municipi d'Artà hi i trobem dues de representades, la UP5 Península d'Artà i la UP3 Badies del nord.

El nucli urbà d'Artà i una petita part del de Betlem es troben dins la unitat paisatgística UP5 Península d'Artà que es caracteritza per ser un territori majoritàriament natural i poc artificialitzat, amb relleu suau i presència destacada de sistemes agraris i masses forestals. Presenta un alt valor paisatgístic i ambiental, amb una baixa densitat d'edificació i una important funció de connexió ecològica.

Per altra banda, els nuclis de sa Colònia de Sant Pere, Sant Pere, Montferrutx i S'Estanyol estan compreses dins la UP3: Badies del nord que aquesta es caracteritza per un àmbit litoral amb una presència destacada de sistemes dunars, platges i zones humides, combinats amb àrees agrícoles interiors. Presenta un elevat valor ecològic i paisatgístic, tot i suportar una pressió antròpica significativa vinculada a l'ús turístic i les infraestructures associades.

Per tant podem dir que els àmbits de la modificació puntual és troben en zones on la qualitat paisatgística és alta, aleshores el seu interès per a la conservació i gestió fa que sigui necessària una correcta GESTIO del territori.

4.6 MEDI SOCIOECONÒMIC

4.6.1 Població

El municipi d'Artà, a dia 1 de gener de 2025, comptava amb un total de 8.696 habitants, dels quals 6.569 resideixen al nucli urbà de Artà, 763 resideixen al nucli de la Colònia de Sant Pere, 70 a la urbanització de Betlem, 188 a la de Montfarrutx, 54 a S'Estanyol i 39 a Sant Pere. Per sexes, 1.587 habitants són homes, mentre que 1.628 habitants són dones.

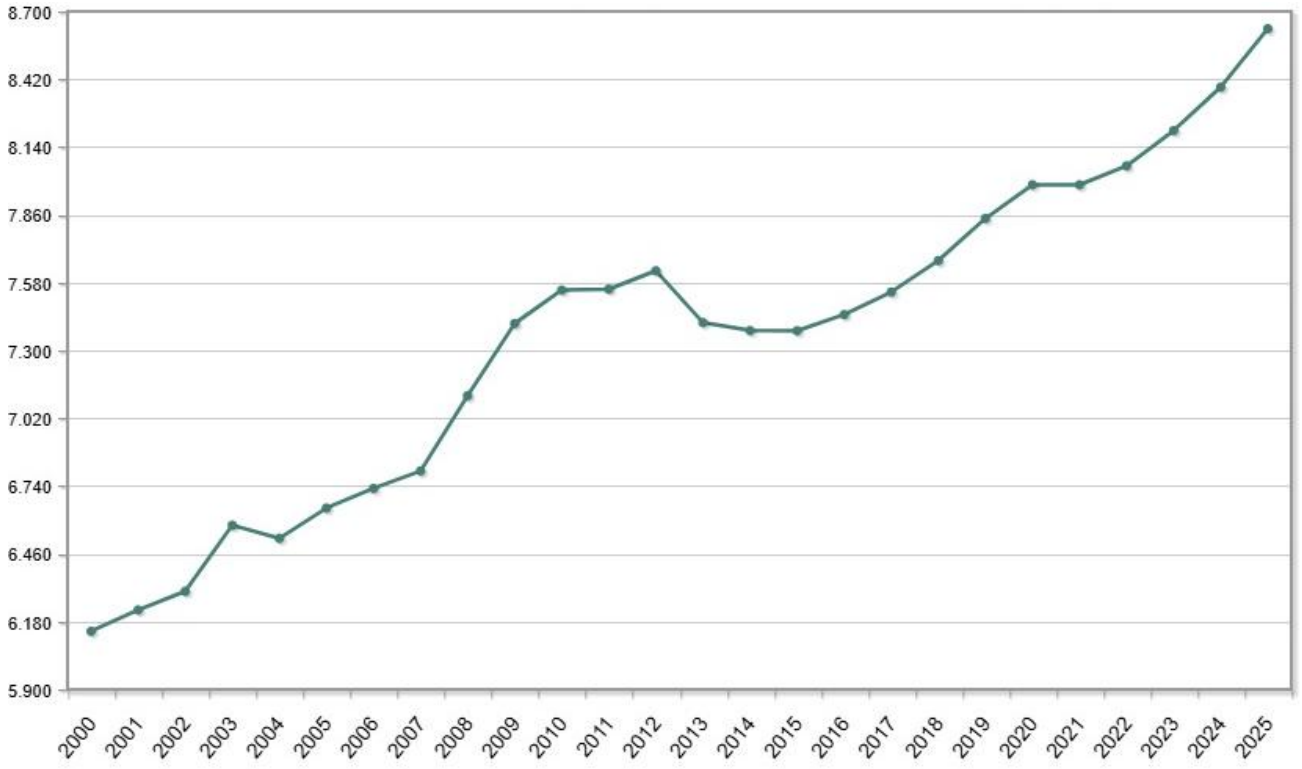

Figura 6. Evolució de la població al municipi de Artà (2000-2024). Font: INE.

A l'any 2000, pels fluxos centrífugs de retorn des de Ciutat cap als pobles de l'interior; va començar una època de creixement demogràfic constant fins al 2013. Posteriorment, als anys posteriors, a partir del 2014 va començar un nou període de decreixement, donant-se un decreixement de 245 habitants fins al 2019. A partir d'aquest any la població va començar a créixer fins arribar als 8629 habitants el 2025.

En relació a l'estructura de la població per gran grup d'edat i sexe per a l'any 2025, entre els 0 i 16 anys havia un total de 1192 habitants (13,7%); entre els 16 i 64 anys un total de 5901 habitants (67,85%) i als més de 65 anys un total de 1603 habitants (18,43%). Entre els 0 i 16 anys, un 50,67% són dones i un 49,3% són homes; entre els 16 i 64 anys, el 51,29% són homes i el 48,7% restant són dones i, finalment entre els de més de 65 anys, un 46,97% són homes i un 53% són dones, és a dir, una distribució per sexes equitativa als tres grans grups d'edat.

4.6.2 Economia

D'acord amb la informació disponible a l'Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT), l'any 2025 hi havia un total de 2.859 persones afiliades a la Seguretat Social. El pes de l'economia d'Artà

recau principalment en el sector de l'hoteleria (serveis) que representa el 21,9% dels afiliats a la Seguretat Social. El segueix la construcció amb el 19,16% dels afiliats, el comerç amb un 13,85%, altres sectors amb menor representació són les activitats professionals, les administratives, les artístiques, esportives i d'entreteniment o la indústria de la manufacturera.

4.7 INFRAESTRUCTURES I CONSUM DE RECURSOS

Xarxa viària i mobilitat

Les carreteres que discorren dins el terme municipal d'Artà, segons la seva tipologia, són les següents:

– Carreteres principals: Ma-15 (carretera de Manacor a Artà) i Ma-12 (carretera d'Artà a Alcúdia).

– Carreteres secundàries: Ma-4042 (Ctra Son Servera), Ma-4041 (Artà – s'Era de Pula), Ma 3333 (Artà-Parc Natural de la Península de Llevant)

La xarxa viària del nucli urbà d'Artà presenta una trama tradicional, formada majoritàriament per carrers estrets i, en molts casos, d'un únic sentit de circulació, adaptats a la morfologia històrica del nucli.

A més de la xarxa de carrers i camins locals, el municipi es troba connectat amb la xarxa viària insular, si bé no disposa de servei ferroviari directe.

Abastiment i sanejament

La xarxa de distribució d'aigua es troba implantada al sòl urbà, mentre que el subministrament en sòl rústic es resol de manera heterogènia, mitjançant connexions puntuals a la xarxa o sistemes propis.

El municipi, s'abasteix completament d'aigua dels aqüífers subterranis. El nucli d'Artà està situat sobre la massa d'aigua 1817M4 que presenta aigua suficient i de bona qualitat.

El nucli d'Artà s'abasteix de la massa (1817M4) Ses Planes a través dels pous de s'Hort des Bril 1 i 2, Sa Clota 1, 2, i 3, Costa i Llobera i Son curt. El nucli també s'abasteix de la massa d'és Recó (1817M6).

La Colònia de Sant Pere, Montfarrutx, S'Estanyol, Betlem i Sant Pere s'abasteixen de la massa de Ferrutx (1817M5). Els pous d'abastiment són Sa Jonquera i Ametllerar 1, 2, i 3.

El nucli d'Artà s'abasteix de dos dipòsits, el de ses Escoles i s'Hort des Bril. Per altra banda, a la Colònia de Sant Pere actualment només hi ha un dipòsit al cotat de la carretera.

La xarxa d'abastiment d'Artà es troba sectoritzada en un total de 14 sectors. Les urbanitzacions de Betlem i Sant Pere encara estan abastides per un operador privat.

D'acord amb el Pla de Gestió Sostenible de l'Aigua (PGSA) d'Artà, el 2018 es va realitzar una extracció total de 956.548 m³ d'aigua, amb una dotació de 354,14 L/persona·dia (cal tenir present que aquesta dada s'ha calculat amb l'extracció del municipi no amb el consum real ni amb les pèrdues) En⁰ l'etapa de captació no es detecten fuites que afectin el rendiment hidràulic, en el cas del transport d'aquesta i d'emmagatzematge no es tenen dades ja que hi manquen comptadors. El dèficit actual és del 74% però l'origen pot ser degut al recompte i gestió de presa de dades.

Xarxa elèctrica

Les principals infraestructures energètiques del Pla de Mallorca corresponen a la xarxa de distribució d'energia elèctrica i de subministrament de combustibles fòssils.

Els serveis de gas canalitzat i les instal·lacions de generació termoelèctrica no són presents a la comarca i el transport de l'energia generada a les centrals elèctriques s'efectua mitjançant línies d'alta tensió.

Segons les dades disponibles a l'Inventari d'Emissions de Referència, document realitzat en el procés d'elaboració del PAESC (Pla d'acció per a l'energia sostenible i el clima) en el marc europeu del Pacte de Batlies, el sector que implica un major consum energètic és el transport privat i comercial, seguit del sector residencial.

Àmbit	Consum (MWh)	Consum per càpita (MWh/hab)
Edificis, equipaments i instal·lacions municipals	3.028	0,41
Sector residencial	24.418,59	3,28
Sector serveis	9.260	1,24
Enllumenat públic	44,62	0,01
Residus	2.539,2	0,34
Transport privat i comercial	60.509,74	8,12
Total	97.261,05	13,06

Taula 1. Consum energètic d'Artà per sectors. Font: Inventari de referència d'emissions de CO_2 d'Artà.

Pel que fa a l'energia generada mitjançant renovables, el municipi ha experimentat un creixement constant, que l'any 2016 representava un total de 7.777,14 MWh. Aquesta producció local d'electricitat procedent de renovables redueix l'ús de combustibles fòssils i les emissions derivades de la producció d'energia.

Gestió de residus

L'Inventari de Referència d'Emissions de CO_2 de Petra també presenta la quantitat de residus recollits al municipi durant l'any 2016.

	Quantitat recollida (t)
Recollida en massa	1.379,08
Vidre	413,86
Paper i cartó	355,4
Envasos	390,86
Total	2.539,2

Taula 2. Residus recollits al municipi d'Artà l'any 2016. Font: inventari de referència d'emissions de CO_2 d'Artà.

5 IDENTIFICACIÓ DELS EFECTES AMBIENTALS POTENCIALS

D'acord amb la descripció de la MP, queda patent que la proposta no implica efectes sobre el medi ambient que incrementin els ja previstos en el planejament vigent. De fet, cal destacar que les mesures propostes per els àmbits redueixen els impactes previstos en el medi ambient.

La proposta implica una reducció de les ràtios de places turístiques per hectàrea i la disminució del nombre total de places. Aquestes constitueixen una mesura clau, ja que contribueixen directament a

reduir la pressió sobre els recursos naturals, especialment el consum d'aigua, la generació de residus i la càrrega sobre les infraestructures existents.

La alternativa proposada, també implica una reducció dels efectes associats a la transformació del sòl i, en conseqüència una menor pressió sobre el sòl rústic.

Per tot això, es considera que la Modificació Puntual no té efectes negatius sobre el medi ambient ja que els efectes esperats del desenvolupament de la proposta són menors que els derivats de la situació vigent.

6 MESURES PROPOSADES I PROGRAMA DE VIGILÀNCIA AMBIENTAL

D'acord amb l'article 29.1 de la Llei 21/2013, el document ambiental ha d'incloure les mesures previstes per prevenir, reduir i, en la mesura que sigui possible, corregir qualsevol efecte negatiu rellevant en el medi ambient de l'aplicació del pla o programa, tenint en compte el canvi climàtic, així com el seguiment ambiental del pla.

Tanmateix, com s'ha explicat a l'apartat anterior, la present modificació puntual no suposa efectes negatius sobre el medi ambient ja que es redueixen els efectes que derivarien de l'aplicació del planejament vigent. Per això, no es proposen mesures específiques, més enllà del compliment de la normativa urbanística, territorial i sectorial.

D'altra banda, en l'aplicació del PIAT s'incorporen mesures i paràmetres ambientals que han de ser observats pels establiments turístics i habitatges d'ús turístic (ETH), d'acord amb el que estableixen els articles 41 i 42 del PIAT.

Tanmateix, a continuació s'enumeren una sèrie de mesures preventives a aplicar per a possibles futures fases d'obra:

- Utilitzar maquinària i equips adequats per a cada feina, que han de disposar de sistemes silenciadors i amb nivells baixos d'emissió de gasos. Minimitzar l'ús de la maquinària més contaminant i mantenir-la en funcionament el temps estrictament necessari. Tota la maquinària utilitzada durant el desenvolupament del projecte ha d'haver passat les revisions pertinents que garanteixin una adequada sonoritat així com també la seva idoneïtat en els nivells d'emissions contaminants.
- L'aparcament de maquinària i vehicles així com la zona d'emmagatzematge de materials de construcció s'ha de situar en una àrea específica i condicionada per a tal finalitat, preferiblement coberta. Establir un sistema de gestió de l'emmagatzematge i ús de productes, de manera que es minimitzin les quantitats i el temps d'estada dels productes perillosos en les zones de procés.
- En acabar les obres s'ha de fer una revisió exhaustiva del terreny i els voltants per garantir que no han quedat dipositats residus, materials d'obres o excedents de terra. En cas de detectar-ne, s'ha de procedir a la seva retirada i adequada gestió.
- Realitzar una correcta gestió dels residus d'obra generats, complint les mesures de prevenció de residus i les operacions de reutilització, valoració i eliminació.

- Fomentar l'ús de fonts d'energia renovables, per exemple, mitjançant la instal·lació de fotovoltaiques per a autoconsum a la coberta. Donar compliment a la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica de les Illes Balears.
- Fomentar la instal·lació de sistemes d'estalvi d'aigua i de captació i reutilització de pluvials. Donar compliment al Pla Hidrològic de les Illes Balears (2022-2027).

Totes aquestes mesures s'hauran de dur a terme durant la fase de disseny i execució de les edificacions i les obres de construcció.

7 CONCLUSIONS

L'objectiu principal de la modificació és l'adaptació a les determinacions del PIAT i l'assumpció com a propis dels objectius que aquest planejament sectorial es marca. D'acord amb això, es proposa l'ordenació de l'activitat turística a nivell municipal.

D'acord amb la descripció dels àmbits afectats i el contingut de la proposta, es considera que la Modificació Puntual no genera efectes adversos sobre el medi ambient atès que els efectes esperats de l'alternativa proposta (2) són menors que els derivats de la situació actual. Per tant, la MP resulta adequada des del punt de vista tècnic i ambiental.

Per tot l'exposat, es considera oportú sol·licitar la subjecció de la modificació a avaluació ambiental estratègica simplificada.

El Document Ambiental de Modificació puntual relativa a l'adaptació del planejament urbanístic del municipi d'Artà al Pla d'Intervenció d'Àmbits Turístics, ha estat redactat per l'equip de **GAAT. Estudi d'urbanisme, territori i medi ambient**.

Palma, setembre de 2026

[redacted]

Aina Soler Crespí, arquitecta

En representació de l'equip redactor